

УДК 677.054.023-83

О.С.ЖУК, І.А.ПРОХОРОВА (Херсонський національний технічний університет),
В.П.МИХАЛОЙЦ (Камвольно-суконна компанія «ЧЕКСІЛ», Чернівці)

Сучасні технології в художньому оформленні тканин

З першої хвилини свого народження людина має потребу в одязі, а, отже, у тканинах, з яких його шують.

Часта зміна видів одягу і асортименту тканин зв'язана із розвитком різних художніх стилів та їх приватним проявом — модою.

У кожному історичну епоху складається свій стиль, що найповніше втілюється у тканинах і одязі, який носимо.

Постійне прагнення людини до творчості, оновлення старого, зміни існуючого, стимулює її до вдосконалення усього, що нас оточує: інтер'єра оселі чи офісу, своєї зовнішності, у тому числі й одягу.

Сьогодні модельєр, дизайнер, десинатор тканин, змішавши історичні стилі, образи та деталі в одязі та дизайні тканин, розробляють власний особливий стиль, демонструючи при цьому свою індивідуальність. Віддаючи належне моді, вони водночас створюють її, виховуючи смаки споживача.

Мода — це самовияв особистості. Створення модного одягу — це творчість та місцецтво кутюр'є. Створення модної конкурентоспроможної тканини — місцецтво, наука й професіоналізм десинатора сукупно.

За своїм призначенням одяг поділяється на вечірній (*глямур і шик*), офісний (*класика*), повсякденний (*розмаїття та комфорт*), для відпочинку (*комфорт й зручність*) та спецодяг (*міцність*). Тому так важливо під час створення нової тканини враховувати, насамперед, її призначення й відповідно до нього проектувати дизайн тканини.

Перший етап проектування дизайну тканини — вибір її кольорової гами. Тут слід пам'ятати про несталість моди на кольорові рисунки, враховуючи зовнішній вигляд, стиль, призначення тканини, і при цьому мобільно, залежно від вимог ринку, змінювати її асортимент. У разі створення нових тканин цю безліч чинників дають змогу враховувати сучасні комп'ютерні технології, які застосовували у одній роботі.

Авторами статті розроблено й запатентовано комп'ютерну програму «Тканина» [1], яка дає можливість варіювати кольоровими рапортами тканини у комбінації з ткацькими переплетеннями, створюючи при цьому неповторні рисунки. Робоче вікно програми «Тканина» подано на рис. 1.

Колір і стиль тканин, з яких шують одяг, впливають на сприйняття нас оточуючими людьми. Стильний костюм, що гармує з особистістю людини, — запорука успіху, адже зустрічають за

одежинкою! Вплив різного кольору на людину як в одязі, так і в інтер'єрі, вражаючий! Теплі тони підвищують настрій, активізуючи сили людини, а холодні сприяють відпочинку, заспокоюють та розслаблюють [2]. Не враховуючи ці чинники, неможливо створити конкурентоспроможну тканину. Гармонічний, професійно продуманий підбір кольорів ниток у тканині [3], дає змогу відтінити, виділити, зробити контрастними декоративні ефекти, отримані за рахунок переплетення.

У текстильному дизайні розповсюджені два види поєднання кольорів: гармонічне поєднання (гармонічність за аналогією) та контрастне поєднання (гармонічність за контрастом).

Використовуючи ці правила кольорової гармонії та розроблені авторами статті програму, на базі одного й того самого переплетення (або комбінюючи головні та похідні переплетення), чергуючи при цьому за заданими законами нитки основи та утку різних кольорів і фактур, можна отримати безліч модних тканин із різноманітним дизайном. Деякі з них подано на рис. 2.

На фактуру тканини й її дизайн впливають не тільки колір та переплетення ниток основи та утку, а й фаза побудови тканини, а також структура ниток та вид сировини. Декоративний рельєф лицьової поверхні тканини може бути створений із використанням складних переплетень (наприклад, таких, як двошарові тканини з підкладковою основою і утком, які широко застосовують в костюмному та пальтовому асортименті шерстяних тканин). Проектування декоративного рельєфу таких тканин провадили з використанням рекомендацій теорії природної структури тканини, розробленої професором В.В.Чугіним [4].

Використання наукових основ проектування тканин дало змогу авторам статті створити нові модні костюмні та пальтові тканини у твидовому оформленні з рельєфним ефектом «тіке» і під «домоткану» (див. рис. 2, 3).

Для отримання яскравіше вираженого рельєфу тканини авторами статті запропоновано використовувати пряжу з ефектом «кнепс» (рис. 3). Рекомендовано також використовувати пряжу з іншими видами спеціальних декоративних ефектів (наприклад, пряжу з потовщеннями і кольоровими ефектами, багатониткову фасонну пряжу рівномірної й нерівномірної скрученості або комбіновану пряжу фасонної скрученості). Інтенсивність, товщина, колір декоративної пряжі у тканині визначаються модою, сезоном, призначенням тканини й мобільно варіюються відповідно до цих вимог.

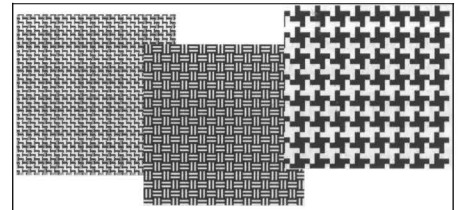

Рис. 2 — Ахроматичні зображення тканих рисунків, спроектованих за допомогою комп'ютерної програми «Тканина»

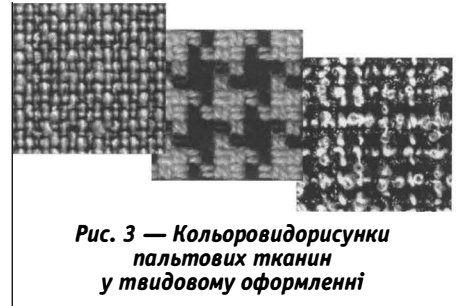

Рис. 3 — Кольоровидорисунки пальтових тканин у твидовому оформленні

У створенні вітчизняного ринку модних конкурентоспроможних шерстяних пальтових і костюмних тканин провідне місце посідає ЗАТ «Камвольно-суконна компанія «Чексіл» (м.Чернівці), де випускаються спроектовані авторами статті тканини.

Більшу частку в асортименті тканин, що виготовляє це підприємство, становлять чистошерстяні, напівшерстяні тканини з додаванням бавовняного, лляного волокна, а також шовку для тканин костюмної групи й використання шерсті ангорських кроликів та тварин екзотичних видів (альпака, ангорські та кашмірські кози) для виробництва дорогих елітних тканин пальтової групи.

Однак під час підготовки до ткацтва пряжі такого різноманітного за сировинним складом, властивостями та декоративними ефектами асортименту завдяки витягуванню, тертю, а також інших механічних дій на пряжу, неминуче супроводжуючи процес перемотування на традиційному устаткуванні, відбувається втрата еластичних властивостей пряжі, а головне — нівелювання декоративних ефектів пряжі. З підвищенням швидкості процесу перемотування ці негативні дії посилюються, тому процес перемотування відбувається із швидкістю, яка не перевищує 3—6 м/с, що мало-ефективно порівняно із достатньо високою швидкістю тканиноформування на ткацькому верстаті.

Для перемотування такої ексклюзивної пряжі авторами статті запропоновано нову технологію високошвидкісного перемотування [5], яка дає можливість навіть за швидкості процесу 20-30 м/с зберегти фізико-механічні властивості пряжі й її декоративні ефекти.

Комплексне використання знань сучасних тенденцій розвитку світової моди та дизайну тканин, а також наукомістких технологій ткацтва і комп'ютерних технологій проектування тканин дало змогу авторам статті розробити асортимент шерстяних костюмних та пальтових тканин, що відповідають вимогам світових стандартів, й успішно реалізуються не тільки на внутрішньому, а й зовнішніх ринках України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Свідство про реєстрацію авторського права на твір, № 19192 Україна / Комп'ютерна програма «Ткань» / І.А. Прохорова, О.Ю. Рязанова, О.С. Жук (Україна), — дата реєстрації 16.11.06. — 24 с.
2. Энергетика цвета // Легка промисловість, 2005, №1, с. 26.
3. Мода та асортимент. Тенденції світової моди. — Київ: ДЦБТІ з легкої та текстильної промисловості. — 2005. — № 4-2. — 4-5с.
4. Чугин В.В., Чепелюк Е.В. Прогнозирование технологичности структуры ткани. — Херсон: Херсонский государственный технический университет. — 2003. — 180 с.
5. Пат. 18501 А Україна, МПК 65 Н 54 / 28 / Спосіб високошвидкісного способу намотування нитки на пакування / І.А. Прохорова, О.С. Жук (Україна). — №200604798; Заявлено 03.05.06; Опубл. 15.11.06. — Бюл. № 11. — 6 с.

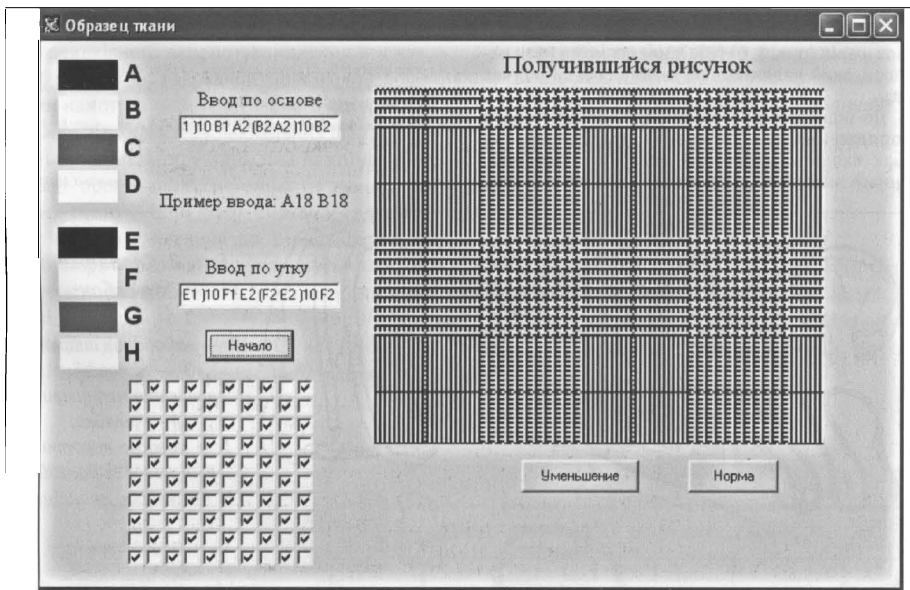

Рис. 1 — Рабочее окно программы «Тканина»

Одержано 24.01.2007